

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 5. Hominis alioquin inermis & nudi, in animalia etiam naturalis potestas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

nes, tigrides, vrsos & elephantos; & quidquid est, inter animalia, vel dente, vel vngue, vel cornu, vel vngula metuendum, nullo resistente, concludit.

§. V.

Homini alioquin inermis & nudi, in animalia, etiam naturalis potestas.

Sed hæc omnia peculiari Dei virtute, & prodigiosè contigerunt, supraque vim hominis naturalem. D. Iacobus plus affirmans

- Iacob. 3. 7. ait: *Omnia natura bestiarum, volucrum, & serpentium, & ceterorum domantur, & domita sunt a natura humana. A natura humana, non diabolica, inquit. qua voce excipiet miracula; excludit incantationes magicas, quibus virulenti innoxie contrectantur serpentes; & quæ, sine graui crimine, non adhibentur, vt Scriptura indicat, & D. Augustinus, qui vim venefici incantantis, non serpentis intelligentiæ, sed malo demoni ascribit, cui diuino consilio permissum sit, vt, ad humanam vocem, moueat serpentes, cogatque è cauernis prorepere. Nam, quod vulgò putantur, ait: serpentes audire, & intelligere verba incantantium, vt, eis incantantibus, profiliant plerumq; de latebris, etiam illic diabolica vis operatur. Diuino autem consilio*
- Deut. 18. 11.
S. Augustin. li. 11.
d. Genes. ad lit. c. 27. & in Psal. 57. itemque Delrio li. 2. disq. 9. 13.

consilio fit, ut hoc magis habeat usus, serpentes moueri carminibus potius, quam aliud ullum animal. Quare à vero aberrat Plinius, cum ait: Non pauci credunt, serpentes ipsas incantari, & hunc unum illis esse intellectum, contrahiq; Marsorum cantu, etiam in nocturna quiete. Qua arte Orcina, ut ait Attalus, apud eundem Plinium, scorpione viso, si quis dicat (duo) cohibentur eæ bestia, nec vibrant ietus. De hac arte, tanquam illicita, non loquitur Apostolus. Fieri enim non posse censetur, quod licite fieri non potest. Vult igitur, virtute etiam naturæ, cuncta animantium genera subijci ac vinci posse. Quæ virtus ac potestas, non in corporis robusti viribus, sed in animi industria, & ingenij licitis artibus potissimum sita est. Si enim corpus consideres, homo nudus & inermis nascitur: cetera animalia, varijs tegumentis, loricis, clypeis, testis, radijs, corijs, dyptichis muniuntur: varijs venenis, aculeis, rostris, fulmineis dentibus, ramosis cornibus, ferratis pedibus, velut telis ad offensam datis armantur. Neque sanè homo lyncem visu, vulturem olfactu, tactu araneam, auditu anserem, gustu apem; leonem robore, leporem celeri-

Plin. l. 28,
cap. 2.

A a tate,

tate, piscem mobilitate adæquat; quem
 etsi natando imitetur, nequit tamen avem
 sequi volando, nisi se in somno Dædalum
 esse fingat, in quo ipso, non rarò Icarum
 agēs de ruina exclamabit. Hęc etsi ita sint,
 tamen *omnis natura bestiarum, volucrum, &
 serpentium, & ceterorum domantur, & do-
 mita sunt à natura humana,* non corporis,
 sed rationis, sed consilij, sed prudentiæ,
 sed artis, & experienciæ, quibus rebus ho-
 mo omnibus ceteris animalibus antecellit,
 & superior existit, vti & manuum vsu ac
 adjumento, vt obseruauit medicorū prin-
 ceps Galenus, & peculiare caput de captura
 leonum in Belisarij Ducis Neritiorum li-
 bro docet. Manibus enim laqueos torquet,
 retia texit, hamos acuit, & omnis generis
 arma instrumentaq; fabricat; quibus fra-
 nat equos, assequitur ceruos, fallit vulpi-
 nam astutiam, ligat leones, cæcellat vrsos,
 dearmat apros, illecebris delinit elephan-
 tos; effumigat serpentes, disrumpit ventres
 draconum, & in eorum cerebris gemmas
 quærit: nihil est tam profundum in mari;
 nihil tam excelsum in aëre; nihil tam abdi-
 tum in siluis, nihil in montibus tam abs-
 conditum, quo hominis in animantes do-
 minium

Galen.
 lib. 9. de
 vsu parti-
 um. ca. 2.

minium non penetret. Non fugiunt illum minutissimi, in aquis, pisces; non superant grandia phocarum corpora; ex imis & summis vndis prædam educit; aves ex ipso caelo vel detrahit pelliciendo; vel jaculandis sagittis deiecit. Denique nusquam est vllum animal, in quod ratione præditum animal nõ exerat potestatem. Quod multis, in *omni natura bestiarum, volucrum, & serpentum, & ceterorum*, exemplis potest illustrari: quæ quia omnia nimis sunt numerosa, nonnulla delibabo tantum; nec iam sciuros afferam, aut simios, aut Illas & catellos, sed maiorum gentium feras animantes.

§. VI.

Dominium hominis in elephantis.

De elephantis, quanta narrantur? quos Plin. li. 8. succo hordei, educatione, beneficijs, quin nat. hist. & verborum blanditijs aiunt mansue fieri; c. 7. Strabo. li. 15. immo & fame. *Inde ex captis elephantis, teste Strabone, eos, quos nec iuventus, nec senectus inutiles facit, in stabula ducunt, & pedibus inuicem vinctis, & collo, ad columnam bene compactam, fame domant. Deinde herba, vel arundine viridi reficiunt. Dehinc obtemperare docent; alij oratione, alij cantu aliquo, vel*